

Pożegnanie z Krzysztofem Pendereckim

2020-04-07

29 marca, nad ranem odszedł Krzysztof Penderecki - wybitny polski kompozytor i dyrygent. Miał 86 lat. Kraków pożegnał Maestro w czwartek, 2 kwietnia.

Uroczystości pogrzebowe

Urna z prochami Krzysztofa Pendereckiego została złożona w bazylice św. Floriana w Krakowie. Wcześniej w kościele Matki Bożej Królowej Polski na Woli Justowskiej odbyła się msza pogrzebowa w gronie najbliższej rodziny. Podczas uroczystości odczytano listy pożegnalne, m.in. od Prezydenta Rzeczypospolitej Andrzeja Dudy, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Piotra Glińskiego oraz Prezydenta Miasta Krakowa Jacka Majchrowskiego:

Kraków pożegnał Maestro także wyświetlając na fasadzie magistratu na pl. Wszystkich Świętych specjalnie przygotowany mapping.

W porozumieniu z rodziną, Prezydentem Krakowa i Rektorem Akademii Muzycznej w Krakowie, uroczysty pogrzeb Krzysztofa Pendereckiego odbędzie się po ustaniu pandemii. Prochy wybitnego kompozytora zostaną złożone w Panteonie Narodowym w krypcie pod prezbiterium kościoła św. Piotra i Pawła w Krakowie.

Mistrz i jego dzieło

Krzysztof Penderecki urodził się 23 listopada 1933 r. w Dębicy. Był jednym z największych współczesnych kompozytorów i dyrygentów. W 2013 r. otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa.

Kraków był dla artysty miejscem szczególnym. Tutaj zaczął studiować prywatnie kompozycje pod kierunkiem Franciszka Skołyszewskiego. Dalsze studia kontynuował w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej, obecnie Akademii Muzycznej w Krakowie pod kierunkiem Artura Malawskiego i Stanisława Wiechowicza. W 1958 roku objął asystenturę w Katedrze Kompozycji na swojej macierzystej uczelni, a w roku 1972 został mianowany jej rektorem. Tę funkcję pełnił do 1987 roku. W latach 1987-1990 był dyrektorem artystycznym Filharmonii Krakowskiej.

Jak sam twierdził, komponować zaczął jako sześciolatek i od samego początku drogi twórczej odnosił sukcesy. Karierę dyrygencką rozpoczął w latach 70. ubiegłego wieku. Od tego czasu dyrygował największymi orkiestrami świata, prowadząc zespoły symfoniczne wykonujące m.in. utwory Beethovena, Schuberta, Mendelssohna, Szostakowicza oraz jego własne.

Krzysztof Penderecki był laureatem wielu prestiżowych nagród. W 1959 roku zdobył I, II i III nagrodę na Konkursie Młodych Związku Kompozytorów Polskich za złożone anonimowo partytury. Nagrodzonymi utworami były „Strofy” na sopran, głos recytujący i 10 instrumentów, „Emanacje” na dwie orkiestry smyczkowe oraz „Psalmy Davida” na chór mieszany, instrumenty strunowe i perkusję. „Strofy”, jeszcze w tym samym roku po wykonaniu na Festiwalu

„Warszawska Jesień”, grane były w całej Europie.

W roku 1961 utwór „Tren” ofiarom Hiroszimy, za który otrzymał w Paryżu nagrodę UNESCO, nadawały stacje radiowe na całym świecie, a Penderecki stał się czołowym przedstawicielem awangardy muzycznej tamtych czasów. „Tren” zapoczątkował pasmo sukcesów utworów: „Anaklisis”, „Polymorphii”, „Fonogramów” i „Psalmu”. Tę pozycję potwierdzał później wielokrotnie, niezwykłymi: „Fluorescencjami”, „Pasją według Św. Łukasza”, „Rajem Utraconym”, „Jutrznią”. W latach 90. miały miejsce kolejne premiery jego dzieł: „Sinfonietta”, „Siedem Bram Jerozolimy”, „Hymn do Św. Wojciecha”, „Credo”, „Concerto Grosso”. W 2005 roku odbyła się premiera „Polskiego Requiem”, zadedykowanego papieżowi Janowi Pawłowi II.

W latach 1968-69 Penderecki napisał pierwszą operę „Diabły z Loudun”, kolejne dzieła operowe to: „Raj utracony”, „Czarna Mask”, „Ubu Król”.

Był doktorem honoris causa Akademii Muzycznej w Krakowie (1994 r.), Uniwersytetu Jagiellońskiego (1998 r.) oraz wielu uczelni artystycznych na całym świecie. W 2005 r. został uhonorowany Orderem Orła Białego – najwyższym polskim odznaczeniem.

Nie sposób nie wspomnieć, że to właśnie dzięki wsparciu Krzysztofa Pendereckiego powstała **Orkiestra Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa - Sinfonietta Cracovia**. Dziś uważana jest nie tylko za jedną z najlepszych polskich orkiestr kameralnych, ale należy także do europejskiej czołówki. W związku z odejściem swojego Mistrza, Sinfonietta przygotowała niezwykłą playlistę z utworami Pendereckiego, a także wybór jego fotografii zmontowanych do jednego z najpiękniejszych elegijnych utworów: [Arii z "Trzech utworów w dawnym stylu"](#), wykorzystanych m.in. w „Rękopisie znalezionym w Saragossie” Wojciecha Jerzego Hasa. Zobaczcie też [materiały video z utworami Pendereckiego w wykonaniu Sinfonietty Cracovia](#).

Najważniejsze wydarzenia muzyczne 1998 roku w Krakowie odbywały się pod patronatem samego kompozytora i przy jego czynnym zaangażowaniu w przygotowanie i realizację Festiwalu Krzysztofa Pendereckiego. Po przyznaniu przez UNESCO Krakowowi tytułu „Europejskiej Stolicy Kultury”, w ramach Festiwalu Kraków 2000, na zaproszenie Elżbiety i Krzysztofa Pendereckich, przyjechali do Krakowa najwybitniejsi muzycy z całego świata.

„Twórczość Pendereckiego to zjawisko w historii muzyki, nie tylko polskiej, zupełnie wyjątkowe” – czytamy w uzasadnieniu do uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie nadania tytułu Honorowego Obywatela Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa profesorowi Krzysztofowi Pendereckiemu. Od wielu lat mieszkał w Lusławicach w powiecie tarnowskim. Tam też w 2013 r. otworzył Europejskie Centrum Muzyki.

Słowa pożegnania od Prezydenta Jacka Majchrowskiego

"Odszedł jeden z największych kompozytorów naszych czasów i najwybitniejszych twórców w dziejach polskiej kultury, Honorowy Obywatel Krakowa, laureat Cracoviae Merenti, absolwent, profesor i wieloletni rektor krakowskiej Akademii Muzycznej, a przede wszystkim krakowianin.

Maestro Krzysztof Penderecki mówił o Krakowie, że jest Jego domem z wyboru... Światowa

**Magiczny
Kraków**

scena muzyczna poniosła niepowetowaną stratę, ale dla nas krakowian jest to szczególnie bolesne pożegnanie..." - napisał w Księdze Kondolencyjnej Prezydent Jacek Majchrowski.